

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

## **Матеріали**

**55-ї науково-методичної конференції  
викладачів і аспірантів**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ  
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ»**



**21 – 22 лютого 2024 року  
м. Полтава**

**УДК 378 (083.97)**

**А 43**

Редакційна колегія:

**Дорошенко Андрій**, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент

**Бурлака Олена**, методист навчального відділу

**Браславець Тетяна**, керівник виробничої практики навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Комп'ютерна верстка – Цись Карина

**Відповідальність за правильність наведених статистичних даних, фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез**

Актуальні питання забезпечення якості вищої освіти : матеріали 55-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів. Полтава : ПДАУ, 2024. 250 с.

## ЗМІСТ

### НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ

<b>Актуалізація якості підготовки фахівців в умовах воєнного стану</b> Гангур Володимир, Філоненко Сергій, Філоненко Богдана.....	9
<b>Вибір баз проведення практики як запорука успішної реалізації її мети та завдань</b> Гапон Світлана, Нагорна Світлана, Куришко Роман.....	11
<b>Використання багатofакторних моделей виробничих процесів як складова ресурсно-орієнтованого навчання</b> Біленко Оксана, Воропіна Віра.....	13
<b>Відстрочений контроль знань здобувачів як форма оцінювання навчальних досягнень</b> Нагорна Світлана, Гапон Світлана, Шевчук Сергій.....	14
<b>Засади забезпечення якості вищої освіти</b> Бараболя Ольга, Ляшенко Віктор.....	16
<b>Застосування практичного навчання у професійній підготовці фахівців</b> Шерстюк Олена.....	18
<b>Інноваційні підходи до підготовки фахівців із геодезії та землеустрою до реалізації проєктів планування територій</b> Шевчук Сергій, Куришко Роман, Чувпило Вадим.....	20
<b>Інтелектуальна діяльність – запорука забезпечення якості вищої освіти учасників освітнього процесу</b> Білявська Людмила, Кулик Максим.....	22
<b>Ключова умова інноваційного розвитку – інтеграція освіти, науки та виробництва</b> Калініченко Володимир, Диченко Оксана, Галицька Марина.....	25
<b>Мотивація здобувачів вищої освіти до навчально-пізнавальної діяльності при вивченні фахових дисциплін</b> Ласло Оксана, Гордєєва Олена.....	27
<b>Мультимедійні технології як засіб підвищення ефективності пізнавальної діяльності</b> Самойлік Марина, Писаренко Павло, Калініченко Володимир.....	29
<b>Науково-дослідна робота як важливий аспект якості сучасної освіти</b> Маренич Микола, Юрченко Світлана.....	30
<b>Необхідність особистісно-професійного саморозвитку викладача в сучасних умовах</b> Нечипоренко Наталія, Поспелова Ганна.....	32
<b>Особливості організаційної роботи на кафедрі рослинництва</b> Гангур Володимир, Антонєць Марина, Антонєць Олександр.....	34
<b>Особливості практичної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 201 агрономія</b> Баган Алла, Шакалій Світлана.....	36
<b>Принципи академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету</b> Криворучко Людмила, Рибальченко Анна.....	38
<b>Проектний підхід до викладання предмету «Геоінформаційні технології»</b> Калініченко Володимир, Тараненко Анна.....	40
<b>Роль інноваційних підходів у підвищенні якості вищої освіти: виклики та перспективи</b> Благодарь Катерина.....	41
<b>Ситуаційні завдання як засіб формування професійних компетентностей майбутніх агрономів</b> Оніпко Валентина, Поспелов Сергій, Міщенко Олег.....	44
<b>Становлення екологізації освіти як невід’ємного компонента сталого розвитку</b> Писаренко Віктор, Піщаленко Марина, Логвиненко Вадим.....	47

# **НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ**

## **АКТУАЛІЗАЦІЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

**Гангур Володимир**, д. с.-г. н., с. н. с.;  
**Філоненко Сергій**, к. с.-г. н., доцент;  
**Філоненко Богдана**, ЗВО ПНПУ ім. В. Г. Короленка

Повномасштабна війна, яка розв'язана росією проти нашої країни, і яка триває вже майже два роки створила численні виклики у нашому суспільстві. Не залишилась осторонь і освітня галузь, яка за сучасних умов має не тільки якісно переформатуватись, але й реформуватись [1]. Вища школа в цьому процесі має бути в авангарді сучасних змін, зважаючи на постійно зростаючу потребу у висококваліфікованих фахівцях численних галузей господарського комплексу країни [4].

Аграрна наука, яка включає численні освітні програми, що передбачають вивчення найсучасніших інноваційних розробок та технологічних прийомів під час опанування різних фахових дисциплін, у сучасних реаліях має зробити освітній процес безпечним, при цьому не втративши його якості [3]. Саме тому підтримка активного упровадження інновацій в освітню галузь під час війни стала одним із ключових напрямів роботи викладачів кафедри рослинництва. На відповідній кафедрі, яка, між іншим, є випусковою, постійно вдосконалюється і розширюється сортимент навчальних дисциплін фахового спрямування. Викладачі кафедри моніторять виробництво, спілкуються із стейкхолдерами, керівниками різних агроформувань щодо забезпечення їхніх підприємств висококласними фахівцями агрономічної справи. Важливим аспектом у формуванні майбутнього агронома є належне опанування здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми із цілою низкою фахових дисциплін, що викладаються на кафедрі. Зокрема мова йде про такі початкові дисципліни, як «Рослинництво», «Кормовиробництво і луківництво», «Стабільне рослинництво», «Лікарські рослини», «Технічні культури», «Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва», «Управління якістю продукції рослинництва», «Стандартизація продукції рослинництва», «Сучасні агротехнології», «Лікарські рослини», «Еколого-біологічне рослинництво», «Світові агротехнології», «Світові агротехнології», «Управління продукційними процесами у рослинництві». Безумовно, технологічний аспект відповідних дисциплін зумовлює вибір адекватних змістові й суспільним вимогам технологій навчання майбутніх агрономів, що вже готові до вирішення складних виробничих завдань і відповідають вимогам фахових характеристик навіть найвибагливішого стейкхолдера [5].

Ми вже знаємо, якого спеціаліста-агронома потребує сучасне українське село, враховуючи таку складну ситуацію, в якій знаходиться наша держава і український народ. Адже сьогодні актуальним і важливим є питання про

конкретну мету навчання майбутніх агрономів: що має знати і вміти цей фахівець та які особистісні якості мають бути в нього сформовані? Саме тому останнім часом на кафедрі проводиться широкомасштабна робота із вдосконалення і оновлення як класичних фундаментальних дисциплін, так і пошук й впровадження нових, які враховують всі сучасні інноваційні розробки агротехнологій польових культур. Разом із цим викладачі нашої кафедри намагаються розробити таку модель розвитку особистості здобувача вищої освіти – майбутнього фахівця з агрономії, яка допоможе уточнити не тільки змістовий аспект його формування, але й технологічний.

Сьогодні викладачі також стали більш активно вести пошук шляхів вирішення проблем в організації навчання здобувачів вищої освіти й оптимізації самого навчального процесу в умовах воєнного стану [2]. Наприклад, створена система дистанційного навчання Полтавського державного аграрного університету на платформі MOODLE. Вона органічно й ефективно поєднується із очним навчанням і якісно використовується здобувачами вищої освіти під час навчального процесу. Саме в ній знаходяться у вільному доступі різні навчальні матеріали, необхідні для здобувачів вищої освіти під час їхнього опанування навчальних дисциплін відповідно до навчального плану. У випадку, коли під час проведення лекції, або лабораторно-практичного, чи семінарського заняття, лунає сигнал «Тривога!», викладач припиняє відповідне заняття і разом із студентами прямує до укриття. Оскільки тривалість сигналу «Тривога!» буває різною, тому часто заняття закінчується ще відміни цього сигналу. Тому, щоб здобувачі вищої освіти змогли самостійно опанувати недорозглянуту теоретичну частину матеріалу відповідного заняття, вони вдома можуть зайти в MOODLE і, ознайомившись із відповідним матеріалом, доопрацювати цю тему.

Зважаючи на це, можна зробити висновок, що за сучасних складних умов воєнного стану, в яких перебувають не тільки заклади вищої освіти, а й уся наша країна, необхідно розробляти такі навчальні програми і дисципліни, які б давали фундаментальні та якісні сучасні знання і навички, і сприяли б розвитку зацікавленості у поглибленні цих знань поза межами освітньої програми. Сам освітній процес має бути безпеково орієнтовним, але разом із цим – якісним наповненим. Тобто, щоб у майбутньому молоді фахівці-аграрії могли ефективно використовувати набутий обсяг набутих умінь у обраній професії агронома.

#### **Список використаних джерел:**

1. Гангур В. В., Філоненко С. В. Особливості організації навчального процесу у сучасних умовах під час викладання дисциплін на кафедрі рослинництва. *Вища освіта в контексті глобальних викликів* : матеріали 54-ї наук.-метод. конф. викладачів і аспірантів. м. Полтава, 22-23 лют. 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. С. 34 – 36.

2. Ковальчук Т. Дистанційне навчання у закладах вищої освіти: ризики та перспективи розвитку. Офіційний сайт Національного університету біоресурсів і природокористування України. URL : <https://nubip.edu.ua/node/100736> (дата звернення 26.01.2024 р.).

3. Кочерга А. А., Філоненко С. В. Сучасні реалії навчального процесу здобувачів вищої освіти з агрономії та особливості формування їх фахових

компетенцій. *Модернізація освітньої діяльності та проблеми управління якістю підготовки фахівців в умовах діджиталізації* : матеріали 52-ї наук.-метод. конф. викладачів і аспірантів. м. Полтава, 24-25 лютого 2021 р. Полтава : ПДАА, 2021. С. 37 – 40.

4. Рогова В. Б. Інноваційна експериментальна діяльність у системі освіти України в умовах воєнного стану. *Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність*: науково-методичний збірник / за заг. ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. С. 7 – 9.

5. Романчук Н. Урізноманітнення змісту і форм практичної підготовки фахівців. *Освіта*. 2010. № 3, 4 (26). С. 57 – 60.

## **ВИБІР БАЗ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЇЇ МЕТИ ТА ЗАВДАНЬ**

**Гапон Світлана**, д. б. н, професор,  
**Нагорна Світлана**, к. с-г н., доцент,  
**Куришко Роман**, ст. викладач

Навчальна практика є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство» підготовки фахівців спеціальності 206 Садово-паркове господарство. Вона дозволяє майбутнім спеціалістам набути низки програмних компетентностей (як загальних, так і фахових) та досягти, заявлених у «Стандарті ...» [3], програмних результатів навчання. Проведення навчальної практики вимагає попередньої підготовки методичного забезпечення та вибору відповідних баз практик. На це звертаємо особливу увагу, адже від того, наскільки ретельно будуть враховані всі організаційні моменти, підготовлено методичне забезпечення та буде обрано відповідну базу, залежатиме успіх реалізації її мети та завдань. Тому метою нашої роботи і є визначення змісту методичного забезпечення навчальної практики та огляд об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) міста в якості бази для її проведення.

Навчальна практика відіграє важливу роль у загальній підготовці здобувачів вищої освіти, оскільки забезпечує їхнє знайомство з біорізноманіттям, етапами його еволюційного розвитку, сприяє вивченню окремих видів рослин та тварин та ін. [1]. Згідно з Освітньою програмою «Садово-паркове господарство», практична підготовка здобувачів освіти зrealізовується шляхом низки практик, а саме: навчальної (комплексна практика I і II), виробничої, переддипломної. Складовими компонентами кожної з комплексних практик є окремі блоки дисциплін, які поєднуються в єдине ціле шляхом укладення наскрізної програми, де окремі блоки мають свою мету та низку завдань, які потім підсумовуються й оцінюються єдиним диференційованим заліком. Методичне забезпечення комплексних практик включає, крім наскрізної програми, ще й окремі робочі програми, які дозволяють майбутнім спеціалістам не лише закріпити отримані теоретичні знання, а й поглибити їх і набути нових практичних вмій та навичок з окремих дисциплін, а саме: ботаніки, екології, метеорології, фізіології рослин